

خواهد بود، و دیگر *jus gentium* که بمعنی قانون نجباء و جزئی از قوانین وضعی بوده است، که در دولت روم معمول بوده است.

ملك . خلاقى

قانون طبیعی در شخص مقنن يك تاثیر فوق العاده داشته و در عمل تقنین و با وضع قوانین مداخلیت بزرگ خواهد داشت و بالاخره برای قانون طبیعی در عرف و اصطلاح علماء حقوق دو معنای دیگر نیز دیده میشود *jus naturale* که علی الظاهر مربوط بحیوانات و انسان بویژه کودکان

شرایط تشکیل عقد نکاح

مقایسه بین حقوق ایران و فرانسه و فقه اسلامی

قرارداد و در اینصورت لازم است انقضای مدت صریحاً معین گردد مثلاً گفته شود تا ظهر یا تا غروب آفتاب حداکثر مدتی که می شود برای نکاح منقطع پیش بینی کرد ممکن است از دوره زنده گانی انسانی متجاوز باشد

فرض کنیم که نکاح منقطعی بدون تعیین کامل مدت منعقد گردد آیا چه صورتی خواهد داشت بعقیده بعضی باطل است بنابراین قید بعدی مدت موجب صحت آن نخواهد شد - دیگران میگویند چون اصل در نکاح دوام است پس عدم ذکر مدت دلیل بر اینستکه نکاح منعقد دائمی میباشد - بعقیده انصاری چون بین نکاح دائم و نکاح منقطع ماهیتاً اختلاف است تبدیل یکی بدیگری غیر ممکن میباشد و علامه اضافه میکند که اگر در نکاح منقطعی ذکر مدت نشود چگونه بنکاح دائم تبدیل خواهد گردید و حال اینکه متعاقبین قصد نکاح دائم را نداشته اند - چنین تبدیلی مخالف قصد طرفین خواهد بود .

بعقیده نگارنده هر گاه نکاحی بدون ذکر مدت منعقد شد اصل اینستکه دائمی باشد پس طرفی که مدعی انقطاع است باید دلائل مثبتیه خود را اقامه نماید - فرض میکنیم که وی موفق به اثبات ادعای خود گردد در اینصورت چون مقصود طرف دیگر نکاح دائم بوده عقد بعلت عدم تراضی واقعی باطل خواهد بود - اشکال فقط در موردی است

III شرایط صحیحه اجباری

در شماره های گذشته از فرق بین شرط صحیح و شرط فاسد گفتگو شد - شرایط صحیحه که سابقاً مورد بررسی واقع گردید اختیاری بودند اینک میخواهیم از شرایط صحیحه صحبت کنیم که «اجباری» میباشد یعنی شرط صحت عقد را تشکیل میدهند - مقصود ما شرط مدت و شرط مهر در نکاح منقطع میباشد

ماده ۱۰۷۶ قانون مدنی ایران میگوید: «مدت نکاح منقطع باید کاملاً معین شود»

ماده ۱۰۹۵ قانون مدنی ایران چنین میگوید: «در نکاح منقطع عدم ذکر مهر در عقد موجب بطلان است» حال باید دید علت ضروری بودن این دو شرط در نکاح منقطع چیست؟

۱ - شرط مدت در نکاح منقطع

لزوم شرط مدت در نکاح منقطع واضح است زیرا همین شرط است که وجه امتیاز بین آن دورا تشکیل میدهد قانونگذار ایران حداقل و حداکثری برای مدت نکاح منقطع پیش بینی نکرده است و طرفین میتوانند بهرنحوی که بخواهند نسبت بآن توافق نظر حاصل نمایند مدت نکاح منقطع ممکن است کم یا زیاد باشد مثلاً شامل چندین سال یا چندین ماه و یا چند روزی گردد حتی میتوان قسمتی از یک شبانه روز را مدت

